

Ik heb twee thuislanden: Papoea en Nederland

'Ik ben als tweede van vier kinderen opgegroeid in Wijthmen, een klein boerendorp in Overijssel. Wij waren de eerste zwarte mensen in het dorp. Ik zag en voelde wel dat het bij ons anders was – wij aten bijvoorbeeld bijna altijd rijst – maar het was voor mij niet zo'n issue.

Mijn vader, Cornelis Jehuda Joku, komt uit Sentani. Hij is in 1961, rond zijn 20ste, naar Nederland gekomen, als enige van zijn familie. Hij kwam met een zendelingenechtpaar mee, maar precies weet ik het niet. Mijn moeder, Otlina Tompoh, kwam op haar 16e, in 1962, met haar ouders, broer en zus. Haar vader was hoofd van de politie in Serui en moest daar weg omdat het niet meer veilig was.

Wat me in vergelijking met Nederlanders vooral opviel, was dat wij een veel grotere 'familie' hadden: de hele Papoea-gemeenschap in Nederland was een soort 'extended family.' Er waren veel bezoeken over en weer en feesten waar iedereen, jong en oud, danste. Sterke familiebanden en respect voor ouderen – dat is voor mij echt Papoea. Mijn Papoea-identiteit was er altijd, als iets vanzelfsprekends, onbewust. Maar pas door mijn eerste reis naar Papoea, in 1996, werd ik me heel bewust van mijn Papoea-roots. Mijn vader ging daar een reis begeleiden van Nederlandse oud-Nieuw-Guinea-gangers. Ik wilde graag mee, ik zag het als een spannend avontuur. Heel naïef, achteraf. Voor mijn vader was het de eerste keer in 35 jaar dat hij terug ging. Het weerzien was heel emotioneel. Zijn hele familie, negen

broers en zussen met hun kinderen en kleinkinderen, was naar het vliegveld gekomen. Hij kwam thuis, heel indrukwekkend.

Ook bij mij kwam het heftig binnen. Tot mijn grote verrassing voelde het heel vertrouwd: de familie, maar ook Sentani, de lucht, de grond, de natuur; ook voor mij voelde het als thuis komen. Toen we weer naar Nederland gingen, heb ik ontzettend gehuild. Ik wilde niet weg.

Sindsdien ben ik nog twee keer terug geweest, in 2000 en in 2003. Als het qua tijd en geld kon, zou ik ik er veel vaker heen gaan. Het vertrek uit Papoea valt me elke keer zwaar. Via *Facebook* heb ik contact met een paar neven en nichten. Dan voelen ze even heel dichtbij, dat is heel fijn.

Ik heb twee thuislanden – zo voelt het. Papoea en Nederland. Hier ben ik opgegroeid en heb ik mijn leven opgebouwd. Maar Papoea is ook mijn thuis. Dat zit heel diep, het raakt me in mijn kern – anders kan ik het niet zeggen.

Een paar jaar geleden hoorde ik dat ik mijn massagetalent heb geërfd van mijn opa van vaders kant. Dat maakt me trots. Ik masseer al sinds ik kind ben en in 2007 ben ik, naast mijn baan in de ict, een eigen massagepraktijk begonnen. Ik masseer heel intuïtief – dat is mijn Papoea-kant. Voor mijn logo en huisstijl heb ik bewust gekozen voor een ontkiemend plantje dat naar de zon draait als teken van energie, van groei, met op de achtergrond Sentani-motieven. Ik ben er heel blij mee, want het toont precies wie ik ben en wat ik doe.'

DOOR MIJN EERSTE REIS NAAR PAPOEA WERD IK ME HEEL
BEWUST VAN MIJN PAPOEA-ROOTS

